

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ
& ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ
& ΕΡΓΩΝ ΟΡΕΙΝΗΣ ΥΔΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΦΥΤΩΡΙΩΝ, ΔΑΣΙΚΩΝ ΓΕΝΕΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ & ΑΝΑΔΑΣΩΣΕΩΝ**

ΠΡΟΣ : Υ.Π.ΕΝ.

Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών

Ταχ. Δ/νση : Τέρμα Αλκμάνος, 11528 Αθήνα
Πληροφορίες: Ε. Λιανίδου, Π. Καμπουρόγλου
Τηλέφωνο : 2131512128-2131512105
Δ/νση ηλ. Ταχ: e.lianidou@prv.ypeka.gr
p.kampouroglou@prv.ypeka.gr

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα: Απάντηση στην 3324/20.02.2024 Ερώτηση της Βουλής.

Σε απάντηση στην εν θέματι Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων, επί θεμάτων αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Δασικών Έργων & Υποδομών και για το σύνολο της Π.Ε. Ευβοίας, σας κάνουμε γνωστά τα εξής, ώστε να συμπεριληφθούν στην ενιαία απάντηση:

Α. Οι ενέργειες που ακολουθούνται μετά από πυρκαγιά στις καμένες εκτάσεις καθορίζονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και έχουν αποτυπωθεί αναλυτικά στην 160596/4511/30.08.2017 εγκύκλιο της υπηρεσίας μας, όπου περιγράφονται τα μέτρα προστασίας και αποκατάστασής τους, καθώς και οι τρόποι χρηματοδότησής τους. Το Υπουργείο λαμβάνει την προσήκουσα μέριμνα και είναι σε στενή συνεργασία με τις κατά τόπους δασικές υπηρεσίες ώστε να εξασφαλιστεί η αναγκαία χρηματοδότηση και τα μέτρα αυτά να εφαρμοστούν στο ακέραιο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις επιταγές της επιστήμης.

Όπως έχουμε κατ' επανάληψη αναφέρει, μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2021, και με σκοπό την επίσπευση των διαδικασιών εκτέλεσης των απαραίτητων έργων αποκατάστασης των καμένων εκτάσεων, εκδόθηκε η από 13.08.2021 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 143) με θέμα «Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις», η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4824/2021 (Α' 156). Με την εν λόγω Π.Ν.Π., ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την επίσπευση κήρυξης αναδασωτέων εκτάσεων, την υπαγωγή των Δασικών Υπηρεσιών στο ΥΠΕΝ, την επίσπευση εκτέλεσης των ειδικών δασοτεχνικών έργων προστατευτικού χαρακτήρα, την απλοποίηση της διαδικασίας έγκρισης απόληψης καμένων ιστάμενων δένδρων σε μη δημόσιες εκτάσεις εκτός σχεδίου, καθώς και της δυνατότητας πράξης ορισμού αναδόχων για εκπόνηση μελετών και υλοποίηση έργων (αντιδιαβρωτικών και αναδασωτικών). Επιπλέον, στα πλαίσια της επίσπευσης των έργων αντιδιαβρωτικής και αντιπλημμυρικής προστασίας ψηφίστηκε, σε νόμο, διάταξη

(άρθρο 74 του Ν. 4843/2021, ΦΕΚ Α' 193) με την οποία ορίστηκε η διαδικασία ανάθεσης ειδικών αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών ορεινών υδρονομικών έργων (προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 16 του Ν. 998/1979, ΦΕΚ Α' 289).

Σε εφαρμογή των προαναφερθέντων η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Ν. έχει ήδη προβεί στην έκδοση σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων, οι οποίες ρυθμίζουν ειδικότερα θέματα. Με την ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/81777/2996/03.09.2021 (Β' 4080) Υπουργική Απόφαση τίθεται ένα ευέλικτο πλαίσιο για την άμεση έναρξη των διαδικασιών μελέτης και εκτέλεσης έργων από τους αναδόχους αποκατάστασης και αναδάσωσης και την άμεση έναρξη κατασκευής αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών, Ορεινών Υδρονομικών Έργων με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, από τους Δασικούς συνεταιρισμούς στις πληγείσες περιοχές. Στο ίδιο πλαίσιο και με σκοπό την άμεση έναρξη κατασκευής των αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών Ορεινών Υδρονομικών Έργων, εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/84938/2663/11.08.2023 (Β' 5126) Υπουργική Απόφαση (ΑΔΑ: 6Η254653Π8-ΑΜΚ).

Ως εκ τούτου, έχει ήδη θεσμοθετηθεί το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο για την άμεση υλοποίηση των αναγκών δράσεων, όπου απαιτείται.

Επιπλέον σας πληροφορούμε ότι, προκειμένου να ληφθεί οποιοδήποτε μέτρο (π.χ. σύνταξη μελετών αντιδιαβρωτικών-αντιπλημμυρικών έργων κ.λ.π.) απαιτείται μία σειρά ενεργειών εκ μέρους όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Κατά πάγια τακτική οι Δασικές Υπηρεσίες, σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς, προβαίνουν σε εκτίμηση της κατάστασης και συνεκτίμηση των συνεπειών και των αναγκών που προκύπτουν, ώστε να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα. Στη συνέχεια, όπου καταστεί απαραίτητο, προβαίνουν στη σύνταξη των κατάλληλων μελετών, την χρηματοδότηση και την εκτέλεση δασοτεχνικών έργων αντιδιαβρωτικής και αντιπλημμυρικής προστασίας. Στόχος είναι η αναγνώριση και η επίλυση του προβλήματος καθώς και του απαιτούμενου κόστους, με τον σωστό σχεδιασμό και την κατά το δυνατό ταχύτερη θωράκιση περιοχών από πλημμυρικά φαινόμενα και την συγκράτηση των εδαφών.

Β. Ειδικότερα, όσον αφορά τις άμεσες ενέργειες της υπηρεσίας μας, το Τμήμα Δασικών Χαρτών, Δασολογίου, Απογράφης & Θεματικής Υποστήριξης Δικαιωμάτων Δημοσίου της Διεύθυνσης Δασικών Έργων και Υποδομών, παρείχε τα απαραίτητα γεωχωρικά δεδομένα στις Δασικές Υπηρεσίες προκειμένου την αξιοποίησή τους κατά τη σύνταξη των κατάλληλων μελετών αντιδιαβρωτικής – αντιπλημμυρικής προστασίας και κήρυξης καεισών εκτάσεων ως αναδασωτέων.

Σε εφαρμογή του ανωτέρω σχετικού πλαισίου, αποτυπώνονται παρακάτω συνοπτικοί πίνακες με τα εκτελεσθέντα έργα αποκατάστασης για τις περιόδους 2020-2023.

Αντιδιαβρωτικά - Αντιπλημμυρικά έργα 2021 που εκτελέστηκαν μέσω πράξης αναδοχής

α.α.	Περιοχή	Ποσό δωρεάς
1.	Λεκάνη Ιστιαίας ΙΙΙ – Δάσος Αβγαριάς	379.091,90 €
2.	Συγκρότημα υπολεκανών ΝΔ Κλιτύων Κανδηλίου Όρους, περιοχής Λίμνης Εύβοιας	992.222,00 €
3.	Λεκάνη 23.27.06 Χείμαρρος Σηπιάδας", περιοχής Λίμνης Εύβοιας,	1.977.490,00 €
4.	Βόρεια Εύβοια	310.000,00 €
5.	Λεκάνη Ιστιαίας Ι – Δάσος Βουτά	839.141,00 €
6.	Λεκάνη 23.27.02 "Συγκρότημα χειμάρρων Ασμηνίου-Βασιλικών", περιοχής Λίμνης Εύβοιας	395.200,40 €
	Σύνολο	4.893.145,30 €

Αντιδιαβρωτικά - Αντιπλημμυρικά έργα που εκτελέστηκαν με εθνικούς πόρους

α.α.	ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ	ΕΤΟΣ	ΕΡΓΑ	Δημόσιες Επενδύσεις (ΣΑΕ 875, ΣΑΝΑ 875)	Πράσινο Ταμείο (Ειδικός Φορέας Δασών)
2.	ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΛΙΜΝΗΣ	2020	Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων διακατεχόμενου δάσους Ροβιών πρώην Παπαδοπούλου, περιοχής Δασαρχείου Λίμνης		30.000,00 €
3.	ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΙΣΤΙΑΙΑΣ	2021	Πρόληψη και αποκατάσταση των καμένων εκτάσεων στα περιοχές του Δασαρχείου Ιστιαίας της Π.Ε. Ευβοίας	10.000.000,00 €	
4.	ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΛΙΜΝΗΣ	2021	Πρόληψη και αποκατάσταση των καμένων εκτάσεων στα περιοχές του Δασαρχείου Λίμνης της Π.Ε. Ευβοίας	14.102.520,00 €	
5.	ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΙΣΤΙΑΙΑΣ	2022	Πρόληψη και αποκατάσταση των καμένων εκτάσεων στα περιοχές του Δασαρχείου Ιστιαίας της Π.Ε. Ευβοίας (τελικός πρ/σμός)	16.633.520,00 €	
6.	ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	2023	Σύνταξη μελέτης και εκτέλεση έργου Πρόληψη και αποκατάσταση των καμένων εκτάσεων στις περιοχές του Δασαρχείου Αλιβερίου (Τ.Κ. Πλατανιστού) της Π.Ε. Ευβοίας		30.000,00 €
	ΣΥΝΟΛΟ			40.736.040,00 €	60.000,00 €

Σύνολο Δημοσίων Δαπανών:	40.796.040 €
Σύνολο Αναδοχών:	4.893.145,30 €
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ:	45.689.185,30 €

Όσον αφορά τα αντιπλημμυρικά έργα στην περιοχή ευθύνης του Δασαρχείου Λίμνης, τα έργα έχουν εκτελεστεί στο 90% και στην περιοχή ευθύνης Δασαρχείου Ιστιαίας έχουν εκτελεστεί στο 50% του συνόλου τους. Όσον αφορά τις περιοχές που καταστράφηκαν από πυρκαγιά το 2023, στην περιοχή αρμοδιότητας του Δασαρχείου Αλιβερίου, το έργο βρίσκεται υπό δημοπράτηση.

Γ. ΑΝΑΔΑΣΩΣΕΙΣ:

Μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2021 στην Β.Εύβοια, η Πολιτεία ανέλαβε μια σειρά πρωτοβουλίες για την αποκατάσταση των καμένων δασών και την ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων. Σε συνεργασία με όλους τους συναρμόδιους φορείς αλλά και με Πανεπιστημιακά ιδρύματα και Ερευνητικά Ινστιτούτα, οι αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες προγραμματίσαν και υλοποίησαν δράσεις και έργα αποκατάστασης, στα οποία κυρίαρχο ρόλο έχουν τα έργα τεχνητής αναδάσωσης. Ιδίως στις περιοχές που καλύπτονταν από δάση ψυχρόβιων κωνοφόρων, όπως είναι η Μαύρη πέυκη, τα οποία δεν διαθέτουν μηχανισμούς προσαρμογής στη φωτιά. Για τα έργα αυτά έχει ήδη εκπονηθεί η «Οριστική μελέτη Αναδάσωσης στην πυρόπληκτη περιοχή της Βόρειας Εύβοιας» σε εκτάσεις συνολικού εμβαδού

9.383,8 στρ. από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, η οποία εγκρίθηκε με την 320759/23-6-2023 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών και η οποία σταδιακά και κατά προτεραιότητα υλοποιείται λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη και τη φυσική αποκατάσταση των καμένων περιοχών.

Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι οι τεχνητές αναδασώσεις αποτελούν ένα εξαιρετικά σύνθετο έργο που προϋποθέτει αφενός την παρέλευση ενός μακρού, πλην όμως αναγκαίου χρόνου, όπου εκτιμάται η πορεία της φυσικής διαδικασίας αποκατάστασης των καμένων περιοχών (φυσική αναγέννηση) και αφετέρου απαιτούν επιστημονικά άρτιες μελέτες, εργασίες εφαρμογής και φροντίδα ώστε να επιτύχουν στο μέγιστο δυνατό ποσοστό. Είναι ευρέως αποδεκτό ότι η εφαρμογή πολιτικών και διαχειριστικών πρακτικών για την αποκατάσταση των καμένων δασών, σχετίζεται άμεσα με τη επιστημονική γνώση της λειτουργίας και την εξελικτική θέση των μεσογειακών δασικών οικοσυστημάτων. Η τεχνητή αναδάσωση θεωρείται, γενικώς, επιβεβλημένη μόνον στις περιπτώσεις αποτυχίας της φυσικής αποκατάστασης. Για την επίτευξη και εξασφάλιση της προαναφερθείσας φυσικής διαδικασίας έχουν ήδη χρηματοδοτηθεί, από διάφορες χρηματοδοτικές πηγές, οι δασικές υπηρεσίες της Β. Εύβοιας που επλήγησαν και έχουν ενεργήσει άμεσα στο πλαίσιο εφαρμογής της αρχής της διατήρησης του εδάφους και της αποτροπής των πλημμυρικών φαινομένων (αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα). Σημειώνουμε ότι σύμφωνα με την αρχή αυτή το έδαφος μαζί με τα ανόργανα στοιχεία, διατηρεί πλήθος από ζώντες οργανισμούς, ρίζες και σπόρους, ικανούς να εξασφαλίσουν σε πολλές περιπτώσεις την φυσική αποκατάσταση της περιοχής. Κατά συνέπεια η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων που επλήγησαν από τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2021 στην Βόρεια Εύβοια έπρεπε να λάβει υπόψη της την φυσική διαδικασία αποκατάστασης, η οποία είχε μια ιδιαίτερα ευνοϊκή δυναμική με αποτέλεσμα να επανεγκαθίσταται η δασική βλάστηση ακόμη και σε περιοχές, στις οποίες δεν ήταν αναμενόμενο. Ως εκ τούτου οι οριογραμμές των περιοχών στις οποίες θα ξεκινούσαν τα έργα τεχνητής αναδάσωσης συνεχώς μεταβάλλονταν με αποτέλεσμα να επανελέγχονται οι εκπονηθείσες μελέτες μέχρι τελευταία στιγμή.

Είναι χαρακτηριστικό ότι πρόσφατα σε υλοποίηση των ανωτέρω με την υπ'αριθμ. 71892/12-02-2024 Απόφαση της Διεύθυνσης Δασών Ν. Ευβοίας, εγκρίθηκε η τροποποίηση της εκπονηθείσας μελέτης αναδάσωσης και τέθηκε ως πρώτη και άμεση προτεραιότητα η αποκατάσταση σε πρώτη φάση, των καμένων δασών των ψυχροβίων κωνοφόρων (Μαύρης πεύκης), τα οποία καλύπτουν έκταση εμβαδού 1.340,80 στρ., συνολικού προϋπολογισμού 2.445.832,15 ευρώ από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η ως άνω αναδάσωση αποτελεί ένα τμήμα εκ των 9.383,8 στρεμμάτων που θα αναδασωθούν στην Β. Εύβοια και οι ως άνω πιστώσεις ένα μέρος εκ των 16.007.197,90 ευρώ, τα οποία έχουν ήδη εξασφαλισθεί για το σκοπό αυτό. Η ως άνω μελέτη έχει ήδη σταλεί αρμοδίως και βρίσκεται σε εξέλιξη η διαγωνιστική διαδικασία για την υλοποίηση του έργου για την αναδάσωση **1340,80** στρεμμάτων Μαύρης πεύκης στην Βόρεια Εύβοια (Διακήρυξη με ΑΔΑΜ : 24PROC014399937 2024-03-11) και την άμεση υπογραφή Σύμβασης. Παράλληλα, έχει ήδη ληφθεί από την Υπηρεσία μας η απαραίτητη πρόβλεψη έτσι ώστε αφενός να συλλεχθεί το κατάλληλο πολλαπλασιαστικό υλικό από τις άκαυτες συστάδες Μαύρης Πεύκης της Εύβοιας, αφετέρου δόθηκαν χρήματα και παρήχθησαν 187.000 φυτάρια Μαύρης Πεύκης στο Δασικό Φυτώριο της Οργάνης, τα οποία θα φυτευτούν στην προαναφερθείσα αναδάσωση στον κατάλληλο χρόνο, προκειμένου να ανταπεξέλθουν τα φυτά με επιτυχία στην επόμενη ξηροθερμική περίοδο. Ως εκ τούτου η διαδικασία της αναδάσωσης και της μεταφύτευσης γίνεται με τον καλύτερο και επιστημονικά ορθότερο τρόπο. Η ως άνω τεχνητή αναδάσωση είναι μόνον η πρώτη από μια σειρά αναδασωτικών προσπαθειών, τις οποίες έχουμε αναλάβει. Το αμέσως προσεχές

διάστημα θα ακολουθήσει η δημοσίευση της διαγωνιστικής διαδικασίας για την υλοποίηση των έργων τεχνητής αναδάσωσης για τα υπόλοιπα τμήματα της πυρόπληκτης περιοχής της Β. Εύβοιας, σύμφωνα με το περιεχόμενο της μελέτης που έχει εκπονήσει το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, τα οποία προγραμματίζονται και αυτά να γίνουν με τον καλύτερο και επιστημονικά ορθό τρόπο, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η επιτυχία της αναδάσωσης και η προστασία της βιοποικιλότητας.

Κατόπιν των ανωτέρω, παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Σ. ΤΣΙΛΙΚΟΥΝΑΣ